

СЕКЦІЯ 4. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Теоретичні підходи до визначення стратегічного розвитку підприємства

Білянський К. І. здобувач вищої освіти за другим (магістерським) рівнем 3 курсу спеціальності «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» Національного фармацевтичного університету

Зміна зовнішніх та внутрішніх умов функціонування підприємств вимагає запровадження стратегічного управління ними. Важливими складовими зазначеного підходу до управління є підвищення ефективності функціонування вітчизняних підприємств та утримання ними конкурентних переваг. Успіх компанії на ринку визначається ефективністю впровадженню системи стратегічного управління, що передбачає постійний моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовищ, як необхідний елемент визначення місії та цілей організації.

Поняття стратегії нерозривно пов'язане із розвитком організації [1] Підприємства в сучасних умовах господарювання мають визначати напрям змін у внутрішньому середовищі для адаптації до динамічних перетворень зовнішнього середовища, що характеризується процесами глобалізації, відкритістю ринків, високим рівнем конкуренції, адаптації до світових стандартів тощо. Визначення стратегічного напрямку розвитку є передумовою тривалого та конкурентоздатного функціонування підприємств.

В економічній літературі використовують поняття «стратегічний розвиток підприємства» для пошуку можливої ув'язки пріоритетів стратегічного розвитку з використанням прийомів стратегічного управління.

Поєднання стратегічних і тактичних складових включає в себе тлумачення стратегії розвитку підприємства за [4] та визначається як довготермінова економічна політика підприємства, фірми, компанії, та комплекс заходів з її реалізації. До складових стратегічного розвитку підприємства автори включають: стратегії розробки та впровадження нової техніки і технологій, нових товарів та ринку, стратегію маркетингу, стратегію зниження собівартості продукції, та диференціації та диверсифікації виробництва, а також цінову, збутову форми довготривалої економічної політики.

Стратегію розвитку підприємства з позиції процесного підходу розглядає О. Кравченко, що дозволяє на засадах стратегічного мислення проаналізувати суть умов, в яких працює галузь визначити місію, цілі і завдання підприємства, розробити головні напрями та заходи збалансованості його розвитку в умовах динамічної зміни зовнішнього середовища при максимальному використанні всіх наявних ресурсів підприємства [3]. В той же час, автор зазначає, що найбільш коректним є ієрархічний підхід, оскільки він дає можливість відображати рівні управління підприємства та характер взаємозв'язку із зовнішнім оточенням. З цієї точки зору процес формування стратегії розвитку підприємства розглядається як послідовна операціоналізація (процедура

конкретизації соціологічних понять чи зведення їх до таких індикаторів, які можна описувати певною сукупністю операцій) на загальну, ділову (бізнес-стратегію) та портфель функціональних субстратегій [3].

В свою чергу, автори [2] визначають, що вибір стратегії в стратегічному управлінні пов'язаний зі станом сильних сторін галузі і підприємства, мети, місії, інтересів вищого керівництва, кваліфікації працівників. Стратегічний розвиток підприємства тлумачиться як процес, спрямований на створення конкурентних переваг фірми та закріплення ефективної стратегічної позиції, що забезпечить майбутню життєздатність підприємства у мінливих умовах.

Узагальнення існуючих точок зору дає можливість зробити висновок, що стратегія розвитку підприємства – це комплекс управлінських рішень, спрямованих на втілення довгострокових цілей підприємства для забезпечення його стабільного функціонування шляхом ефективного залучення і використання ресурсного потенціалу підприємства, коригування його стану на основі врахування змін факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. Менеджмент у сфері управління стратегічним розвитком підприємства є динамічним процесом, що обумовлено необхідністю рухатися до поставленої мети, незважаючи на вплив негативних факторів оточуючого середовища.

Базуючись на проведеному аналізі та узагальненнях теоретичних поглядів, стратегічний розвиток підприємства слід розглядати як систему формування і втілення довгострокових цілей підприємства стосовно забезпечення його стабільного функціонування шляхом ефективного залучення і використання ресурсного потенціалу підприємства, коригування його стану на основі врахування змін факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. Стратегічний розвиток забезпечує створення конкурентних переваг підприємства й утвердження стратегічної позиції, що, в свою чергу, забезпечить розвиток його стратегічного потенціалу.

Використана література:

1. Боковець В. В., Іванченко Г. В. Вибір стратегії управління корпорацією в контексті забезпечення її ефективності і масштабності розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки: науковий журнал*, 2017. № 2, Т. 1. С. 145–148.

2. Васільєва І. В., Гошовський Р. В. Стратегічне управління розвитком підприємства. *Економічні науки*, 2006. [online] URL: http://www.rusnauka.com/ONG_2006/Economics/17819.doc.htm (дата звернення: 28.09.2020).

3. Кравченко О. В. Поняття стратегії в стратегічному управлінні. *Вісник СНАУ*, 2007. 1(22). С. 267–272.

4. Мочерний, С. В., Ларіна, Я. С., Устенко, О. А., Юрій, С. І. Економічний енциклопедичний словник : у 2 Т., 2005. Т. 1. Львів : Світ.